

NVM Datahandboek

Beleid data governance en -uitwisseling

Datum: 25 Oktober 2019
Status: Ter besluitvorming

Eigenaar: Data Governance Lead
Auteur: Marc Vervoort, Projectmanager Data-Uitwisselbeleid (i.s.m. brainbay & KPMG)

Inhoudsopgave

Gebruikte definities	3
Onderliggende stukken	3
1. Introductie	4
1.1 Het NVM Data-Ecosysteem	4
1.2 Knelpunten ecosysteem	5
1.3 NVM-Missie voor data	5
1.4 Doelen	6
1.5 Scope	6
2. Fundamenten van data governance en datamanagement	7
2.1 Functie van Data Governance en Datamanagement	7
3. Beleid datamanagement	8
3.1 Algemene Uitgangspunten	8
3.2 Uitgangspunten voor Data Governance	8
3.3 Datakwaliteit	8
3.4 Data Operations	9
3.5 Platform & Architectuur	9
3.6 Scope van in te richten Supporting Datamanagementprocessen	10
4. Data governance	12
4.1 Uitgangspunten	12
4.2 Organogram NVM data-governance	13
4.3 Rollen, rechten en verantwoordelijkheden	13
4.3.1 Niveau 1: Rollen op Ecosysteem niveau	14
4.3.2 Niveau 2: Rollen op Organisatieniveau	16
4.4 Overleg- en communicatiestructuren	19
4.4.1 Data Governance Board (DGB)	19
4.4.2 Datamanagement werkgroep (DWG)	21
4.4.3 Externe Adviesraad	21
5. Beleid uitwisseling van data	22
5.1 Uitgangspunten	22
5.2 Rechten en plichten rondom de uitwisseling van data	23
5.3 Visualisatie kernpunten recht/plichten uitwissel beleid	27
Bijlage 1: Gehanteerde definities	29
Bijlage 2: RACI van belangrijkste processen	31
Bijlage 3: Data Leverings Overeenkomst	32

Documenteigenschappen:

Dit document moet worden goedgekeurd in het Algemeen Bestuur en de Ledenraad. In het vervolg kan de 'Data Governance Board (zie hoofdstuk 4.4.) besluiten tot aanpassingen op dit document.

Gebruikte definities

Voor de definities van gebruikte termen verwijzen we graag naar Bijlage 1.

Onderliggende stukken

Dit beleidsstuk is gerelateerd aan de onderstaande documentatie:

Gerelateerde documentatie	Omschrijving
Privacybeleidskader Vereniging NVM (PBK NVM)- goedgekeurd door NVM Algemeen Bestuur	Het Privacybeleidskader Vereniging NVM is fundamenteel omdat alle uitwisselingsdata in Midas aangewezen zijn als persoonsgegevens en als zodanig onderhavig aan de AVG. Het beleid in het NVM-Datahandboek en het PBK moeten daarom op elkaar aansluiten.
NVM: Op een data missie - goedgekeurd door NVM Algemeen Bestuur en Ledenraad	Hier worden de missie, visie en de uitgangsprincipes beschreven voor het NVM-data-ecosysteem en data-uitwisselbeleid.
- Licentieovereenkomst van NVM-vereniging aan brainbay - Licentieovereenkomst van brainbay aan NVM-vereniging - Statuten brainbay	Gelet op de intensieve samenwerking tussen de Platform Sponsor (NVM-Vereniging) en de Platform Beheerder (brainbay) heeft datamanagement impact op deze documentatie. De Platform Beheerder is verantwoordelijk dat beheer van het platform in lijn wordt uitgevoerd binnen de richtlijnen, kaders en voor datamanagement (governance, kwaliteit en uitwisseling) zoals vastgesteld in het NVM-Datahandboek.

1. Introductie

De digitale revolutie dendert voort. Verregaande digitalisering biedt een informatiestroom aan consumenten zoals nog nooit eerder gezien.

Via smartphones, internet, Netflix, YouTube, e-mails, televisie, radio, kranten, boeken, sociale media enz. ontvangen we in een halve dag 105.000 woorden aan informatie. Dat is 23 woorden per seconde of 174 kranten per dag. Rond 2025 wordt er dagelijks, wereldwijd, 463 exabytes aan data aangemaakt. Dat is gelijk aan 212.765.957 dvd's per dag, toen we nog dvd's hadden.

Marktpartijen ontwikkelen nieuwe diensten om nog meer informatie naar de consument toe te brengen en op te halen. Weten we iets niet of willen we wat, dan Googelen we het of checken de app op onze smartphone. Om data op te halen, wil je dicht bij de persoon zitten. En wat is nou dichter dan bij hen thuis. Daarom zien we nu grote Tech-bedrijven zoals Amazon en Google die de vastgoedmarkt opgaan.

Deze ontwikkelingen zetten tegelijkertijd de positie van de traditionele tussenpartijen, zoals makelaars en taxateurs, onder druk. Hoe verandert het speelveld met data?

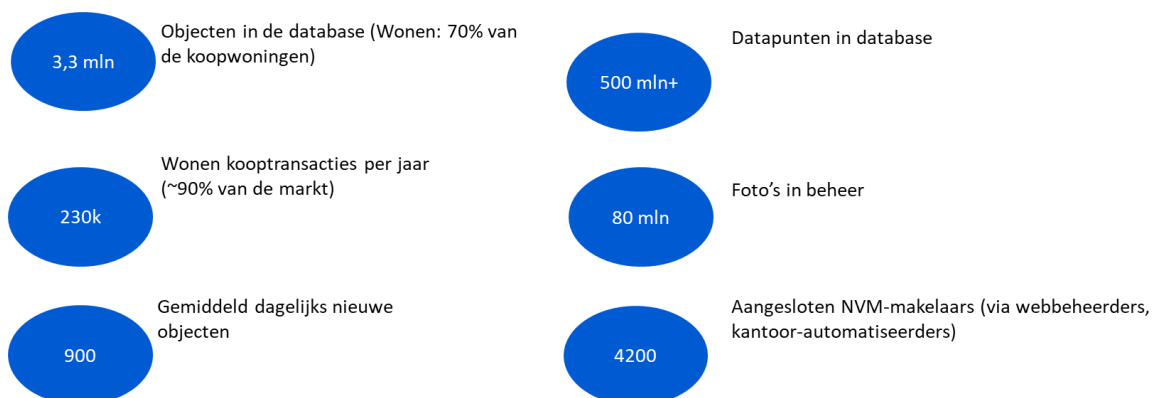
1. Biedt transparantie, personalisatie, gemak én toegevoegde waarde.
2. Platforms nemen traditionele rol van tussenpersoon over.
3. Tech bedrijven zijn de nieuwe concurrent.
4. Tussenpersonen moeten zich op nieuwe manieren onderscheiden.
5. Toekomst in grote schaal óf specialisatie.

Dit dwingt tot vernieuwing. Om overeind te blijven en te gedijen in een wereld waar nieuwe spelers klaar staan om onze plek in te nemen, moeten we als NVM samen wendbaarder en innovatiever zijn. We moeten ervoor zorgen dat data onze leden en deelnemingen kansen biedt om hun klanten beter te helpen.

Een groot voordeel voor ons is dat de NVM beschikt over een grote hoeveelheid data én makelaars en taxateurs de persoonlijke connectie hebben met hun klant. Die connectie blijft onmisbaar.

1.1 Het NVM Data-Ecosysteem

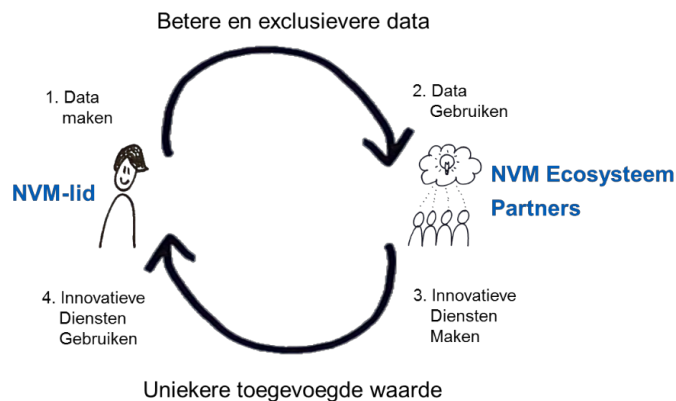
Elke dag worden er duizenden gegevens en feiten (data) vastgelegd door makelaars en taxateurs om hun werk te kunnen uitvoeren. Deze grote hoeveelheden data wisselen we met elkaar uit binnen het NVM data-ecosysteem. Een aantal cijfers op een rijtje:

Bron: brainbay

Data verbindt ons. Leden leveren data, onze ecosysteem-partners, zoals Funda, gebruiken die data voor innovatieve diensten, die de leden vervolgens weer inzetten voor hun bedrijf en de service richting hun klanten. Het gebruik van de diensten levert ook weer nieuwe data op, die benut kan worden om de diensten te verbeteren. Zo is de cirkel rond.

Figuur: Het data-ecosysteem (versimpelde weergave):

Maar net zoals ecosystemen in de natuur, zijn data-ecosystemen kwetsbaar. Bijvoorbeeld voor vervuiling door slechte of onvolledige data, voor roofbouw van gebruikers data weghalen zonder toestemming, niets toevoegen veranderingen van buitenaf waarop het data-ecosysteem niet snel genoeg reageert en het ecosysteem daardoor verloren gaat.

1.2 Knelpunten ecosysteem

Uit onderzoek van KPMG eind 2018 en kwam een aantal belangrijke knelpunten naar voren in het NVM-data-ecosysteem:

- Onvoldoende wendbaarheid
- Disbalans in halen en brengen
- Beter borgen nodig van de datakwaliteit
- Verbeteren/verhelderen van definities en standaarden
- Onvoldoende herkenbaarheid van toegevoegde waarde van data
- Handhaving van regels en gemaakte afspraken moeilijk
- Structurele borging databeleid en eigenaarschap ontbreekt, te veel ad-hoc
- Monitoring van en toegang tot de data onvoldoende

Een oorzaak van veel van deze knelpunten is het ontbreken van een breed gedragen, algemeen bekend data-uitwisselbeleid, dat specificeert wat er met data die het NVM-ecosysteem binnenkomt, wel/niet gedaan mag worden en door wie, en hoe hier op toegezien dient te worden. Het ontbreken hiervan leidt tot onduidelijkheden en tast het vertrouwen aan. Tijd om dat aan te pakken.

De eerste stap hiervoor was een gezamenlijke missie, de stip op de horizon.

1.3 NVM-Missie voor data

Op 26 juni 2019 is in de Ledenraad daarom de NVM data-missie goedgekeurd. Zo weten alle partijen binnen het NVM data-ecosysteem waar we naar streven. Alle data-gerelateerde activiteiten binnen de scope van het databeleid dienen te passen binnen deze missie.

De NVM data-missie is:

*'Het NVM data-ecosysteem organiseren als **hét dataplatform voor de vastgoedsector**, dat goedgekeurde partijen zowel binnen als buiten NVM in staat stelt om (mede) op basis van de NVM-data **snel nieuwe innovatieve diensten** te kunnen bouwen die waarde toevoegen **voor NVM-leden**, én dat **bewaakt dat dit gebeurt onder de juiste voorwaarden**.*

Het NVM-datahandboek wil zoveel mogelijk invulling geven aan en de voorwaarden scheppen voor het waarmaken van onze missie. Zo gaan we die stip op de horizon waarmaken. Hiermee willen we onze leden helpen om hun onderneming te laten floreren in het digitale tijdperk.

1.4 Doelen

Een spel spelen zonder regels is lastig. Niemand weet wat er wel of niet mag. Je weet niet wanneer je wint of verliest. Tegelijkertijd wil je ook niet overbodige regels hebben, want dat maakt het spel niet meer aantrekkelijk om te spelen.

Het NVM-datahandboek bevat als het ware de spelregels voor ons data-ecosysteem. We zoeken een balans tussen de vrijheid om met data innovatiever diensten te ontwikkelen die onze leden helpen in de digitale wereld en tegelijkertijd de data te beschermen tegen oneigenlijk gebruik.

Het is het doel van het NVM-datahandboek en het daarin beschreven datamanagementbeleid voor governance, kwaliteit en data-uitwisseling om:

- 1 Voorwaarden te creëren voor groei innovatieve diensten en het innemen van een centrale positie binnen de vastgoedsector om zo de NVM-leden te ondersteunen.
- 2 Duidelijk en eenduidig afsprakenkader te bieden over het gebruik van NVM-data, wat hierbij wel en niet is toegestaan en waarom.
- 3 Het NVM-dataecosysteem in staat stellen snel en wendbaar in te spelen op veranderingen en behoeften
- 4 Verrijking van het platform door een balans van data halen en data leveren.
- 5 Beschermen van de waarde van de NVM-data en het NVM-lidmaatschap.
- 6 Potentieel oneigenlijk gebruik van data tegengaan en effectieve handhaving mogelijk te maken.
- 7 Borgen van de datakwaliteit en op termijn aanlevering van kwalitatief goede data te belonen (niet geldelijk).
- 8 Het centraliseren van de verzameling, opslag, beheer, ontsluiting van de NVM data via één bron en beheerd door één organisatie.
- 9 Het ecosysteem waar nodig open te stellen en uitwisseling met ecosystemen van partners te faciliteren – bijvoorbeeld voor ketenintegratie.

1.5 Scope

Waar heeft deze missie en het NVM-datahandboek dan wel (en niet) betrekking op?

- **Binnen scope:** Het data-uitwisselbeleid betreft in beginsel het beleid op alle uitwisselingsdata die NVM-leden verplicht zijn om te delen met de NVM Vereniging in het kader van opdrachten tot dienstverlening bij verkoop of verhuur en soortgelijke transacties, verstrekt aan hen en betrekking hebbend op in Nederland gelegen objecten (zie art. 16 van Reglement Lidmaatschap & Aansluiting)
- **Binnen scope:** De richtlijnen over hoe om te gaan met de levering van data aan het data-ecosysteem als ook de richtlijnen voor externe partijen (bijvoorbeeld VBO) die data afnemen en/of gebruiken uit het data-ecosysteem.

Buiten scope (voor nu):

- Alle andere data die wordt gegenereerd en/of verzameld door NVM-leden en haar deelnemingen.

2. Fundamenten van data governance en datamanagement

Met de komst van nieuwe technieken en deelnemers in het Ecosysteem zijn er telkens meer mogelijkheden om inzichten en (informatie)producten te verbeteren of nieuwe te ontwikkelen voor makelaars en taxateurs om hun business en klanten te ondersteunen. Allen 'powered bij NVM-data'.

Data is nu een essentiële NVM-asset. Sommigen noemen data wel het nieuwe goud. Alleen goud is veel makkelijker, want dit kan een derde partij niet kopiëren, eigenaarschap is helder belegd, het kan niet worden gehackt en privacy is niet direct een issue.

De complexiteit van data-(uitwisseling) brengt dan ook nieuwe verantwoordelijkheden met zich mee. Zo stellen we bijvoorbeeld eisen aan de kwaliteit, veiligheid en privacy van gegevens en de beheersmaatregelen die hierbij horen om te zorgen dat we de beschikbaarheid, bruikbaarheid, integriteit en de veiligheid van onze data borgen.

Je wilt 24-karaats data hebben en niet goudverf. Om dit te bereiken, moet goed datamanagement, inclusief governance, en data-uitwisseling een centrale positie hebben in de toekomst van de NVM. Maar wat is nou eigenlijk datamanagement en -governance?

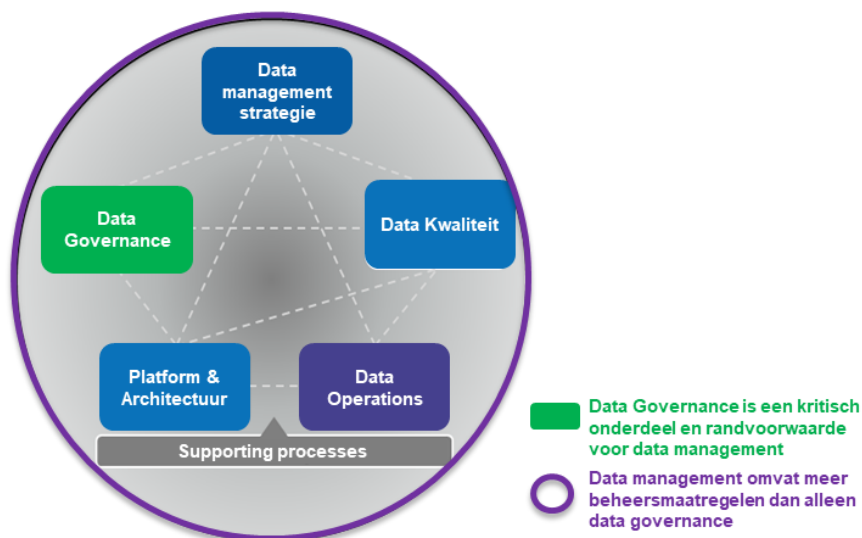
2.1 Functie van Data Governance en Datamanagement

Data governance en datamanagement zijn sterk aan elkaar gerelateerd, maar niet hetzelfde.

- **Datamanagement** omschrijft de ontwikkeling en het uitvoeren van en toezicht op plannen, beleid, programma's en werkwijzen die de waarde van data gedurende de gehele levenscyclus er uit halen (deliver), beheersen, beschermen en verbeteren.
- **Data governance** is een kern-onderdeel van datamanagement en omvat de uitoefening van autoriteit en controle (planning, monitoring en handhaving) op het beheren van 'data assets'. Simpel gezegd, data governance omschrijft de beleidskeuzes en de rollen en verantwoordelijkheden en overlegstructuren die benodigd zijn om te kunnen sturen op data.

Data Governance is een randvoorwaarde voor de totale set van beheersmaatregelen in het datamanagementraamwerk. Het is als het skelet van een lichaam. Onmisbaar.

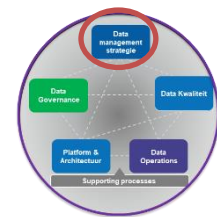
In het NVM-datahandboek gebruiken we als datamanagement basis het internationaal erkende raamwerk DMM (Datamanagement Maturity) model van CMMI.

Figuur: Datamanagement Maturity model (herkomst CMMI)

3. Beleid datamanagement

Dit hoofdstuk staan de beheersmaatregelen die worden ingericht voor datamanagement. Die zijn gestructureerd volgens het DMM-model. (Zie hoofdstuk 2)

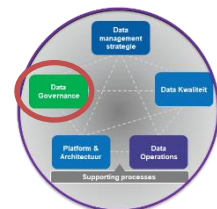
3.1 Algemene Uitgangspunten

De beheersmaatregelen voor datamanagement voldoen minimaal aan de onderstaande richtlijnen:

- Datamanagement is ondersteunend aan primaire doelen en geen doel op zich.
- Beheersmaatregelen zijn ingericht in lijn met de NVM-data missie en visie. Alle data-gerelateerde activiteiten binnen de scope van het datamanagementbeleid dienen hierbinnen te passen.
- Er is een heldere scheiding van rollen en verantwoordelijkheden om belangenverstrengeling te voorkomen.
- De herkomst van de beheersmaatregelen zijn geldende en beproefde industriestandaards (bijvoorbeeld DAMA DMBOK/Datamanagement Maturity (CMMi)) en better practices.
- Beheersmaatregelen voor datamanagement dragen bij aan compliance met geldende wet- & regelgeving, zoals de AVG.
- De beheersmaatregelen zijn zo eenvoudig en transparant mogelijk (bijvoorbeeld minimale aantal stappen en makkelijk uit te leggen) opgesteld.
- Proportionaliteit is belangrijk. Dit betekent dat qua complexiteit de beheersmaatregelen in verhouding zijn tot het doel.
- Beheersmaatregelen zijn schaalbaar en flexibel. Ze voldoen daarmee aan de huidige vereisten en zijn goed aan te passen aan nieuwe situaties.

Zowel de data-governance structuur als het uitwisselbeleid moeten in de mogelijkheid voorzien dat in de toekomst:

- Zowel NVM-leden als niet-NVM leden meer rechten kunnen krijgen met betrekking tot het verwerken en gebruiken van data; met andere woorden dat het NVM Data ecosysteem opener wordt van karakter
- Er nieuwe type data objecten via het platform gaan worden uitgewisseld die wordt gegenereerd door niet-NVM leden, ofwel type data van NVM leden die nu nog buiten scope zijn van het Reglement Lidmaatschap en Aansluiting. Bijvoorbeeld data van gedane taxaties.

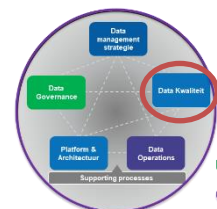

3.2 Uitgangspunten voor Data Governance

De uitgangspunten voor de inrichting van het Data Governance raamwerk zijn beschreven in paragraaf 4.1.

3.3 Datakwaliteit

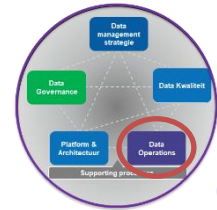
- Datakwaliteit begint bij de bron. De beheersing van data is inzichtelijk in de keten van bron tot met consumptie.
- Data wordt op een consistente wijze vastgelegd binnen het NVM Data-ecosysteem en de gehanteerde definities zijn eenduidig, eenvoudig te begrijpen en beschikbaar voor alle gebruikers.
- Er zijn uniforme datadefinities beschikbaar voor de data.
- Datakwaliteit wordt periodiek gecontroleerd op basis van kwaliteitscriteria (inzicht via profiling en het meldpunt datakwaliteit). Uitkomsten worden besproken in de Datamanagement Werkgroep (zie 4.4) en op begrijpelijke wijze gerapporteerd aan de belanghebbenden (minimaal Data Eigenaren – zie 4.3 voor uitgebreide beschrijving rollen en verantwoordelijkheden).
- Datakwaliteit wordt gewaardeerd en aangemoedigd via een incentive model richting data leveranciers. Dit 'incentive model' wordt geïnitieerd door het Platform Sponsor.
- Deelnemers van het NVM Data Ecosysteem volgen allemaal dezelfde procedures (melden voor Data Ecosysteem Partners en Data Gebruikers en corrigeren voor Data Leveranciers) wanneer data niet kloppend of niet volledig is.
Er is een proces nodig om data issues te identificeren, impact analyses te doen en passende opvolging (bijvoorbeeld: corrigeren, verzoek terug in de keten voor correctie, sanctionering) te

bepalen.

3.4 Data Operations

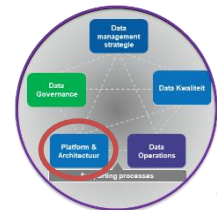
Dit zijn alle activiteiten uit het proces van het beheren van de volledige datalevenscyclus van aanmaken, aanlevering tot de opslag en verwijdering. Dit omvat het invoeren van beleid en procedures, het uitvoeren hiervan als ook de monitoring daarvan met vooraf bepaalde criteria.

- Data Operations processen voldoen aan het PBK NVM en aan alle wettelijke bepalingen zoals gesteld in de AVG.
- Met alle leveranciers van data worden afspraken gemaakt over de kwaliteit van data (volledigheid, juistheid, tijdigheid) middels data leveringsovereenkomsten (hierna: DLO's).
- Alle deelnemers aan het NVM Data Ecosysteem (extern en vooralsnog ook intern) leveren data tijdig en op de juiste wijze, conform de met elkaar afgestemde DLO's
- Data processen omvatten de gehele levenscyclus van data, inclusief wijzigingen in data in bronsystemen en alle daaropvolgende wijzigingen in data en wat er gebeurt wanneer data niet meer wordt gebruikt.
- Partijen die NVM-data gebruiken (Data Ecosysteem Partners, zie 4.3.1) hebben geschikte oplossingen voor archivering, gegevensvernietiging en omzetting van gegevens in statistische informatie (bijv. managementinformatie).
- Datamanagement wordt ingevoerd en gehandhaafd door de juiste interne controlemechanismen.
- Binnen 3 maanden na goedkeuring of wijziging van het 'NVM Datahandboek' door de Data Governance Board (zie hoofdstuk 4.4.1), zorgt de Platform Beheerder via het beschreven data governance model, voor goedgekeurde kwaliteitsstandaarden voor de (NVM-)data en zorgt de Platform Beheerder ervoor dat de vastlegging en invoer van beheersmaatregelen rondom datamanagement passen binnen het goedgekeurde/gewijzigde beleid.

3.5 Platform & Architectuur

De systemen en hun ontwerp waarmee data wordt gegenereerd, verzameld, verwerkt, verrijkt en uitgewisseld.

- Er is in principe één databron waarin alle uitwisselingsdata voor het NVM-Data Ecosysteem wordt verzameld, bewaard en van waaruit de data wordt uitgeleverd aan Data Ecosysteem Partners en Data Gebruikers zoals overeengekomen in de relevante DLO's. Denk hierbij aan Tiara en Midas.
- NVM-data beheren we zoveel mogelijk op één plek. Kopieën van deze database moeten dus worden voorkomen en alleen bij hoge uitzondering plaatsvinden onder expliciete goedkeuring van de Platform Sponsor.
- Indien deze data toch op meerdere plekken moet worden opgeslagen door andere partijen dan de Platform Beheerder worden hier strikte voorwaarden (o.a. AVG) aan gesteld. Dit gebeurt in overleg met de Platform Sponsor en er wordt periodiek gemonitord op naleving.
- Data is alleen toegankelijk voor degenen die hiervoor zijn geautoriseerd en is beveiligd tegen gebruik voor ongeoorloofde doeleinden.
- Er is monitoring aanwezig waardoor gecontroleerd kan worden welke partijen tot welke data beschikking hebben en dat dit gebeurt volgens de overeengekomen DLO's en het NVM-datahandboek.
- NVM-data wordt ter beschikking gesteld aan Data Ecosysteem Partners op een wijze die een uitstekende technische performance van de oplossingen van deze Data Ecosysteem Partners ondersteunt.
- Data wordt beschikbaar gesteld en toegankelijk gemaakt voor belanghebbenden volgens de afspraken uit het data-uitwisselingsbeleid in het NVM-datahandboek (zie hoofdstuk 5)
- Informatieveiligheid binnen NVM is in lijn met ISO 27000 en NVM beschikt over een gekwalificeerde coördinerende informatiebeveiliging die samenwerkt met de externe Functionaris Gegevensbescherming (FG) en het Privacy Implementatie team (PIT) conform het daarvoor vastgestelde NVM Privacybeleidskader (PBK).
- Er zijn door de Platform Beheerder passende back-up, recovery, uitwijk en noodherstelmaatregelen ingericht welke moeten worden beheerd en ingezet voor NVM-data.

3.6 Scope van in te richten Supporting Datamanagementprocessen

Binnen het NVM Data-ecosysteem worden de onderstaande datamanagementprocessen gedefinieerd en ingevoerd om de volledigheid, accuraatheid en tijdigheid van de data te beschermen. Hierbij starten we met meer kritische data zoals een selectie van NVM-data en daarna breder trekken waar nodig.

De uitwerking en operationele invulling van de processen doet de Platform Beheerder, waarbij die ervoor zorgt dat die voldoen aan de minimale vereisten zoals vastgesteld door de Platform Beheerder.

Afhankelijk van het proces worden ook andere deelnemers uit het data-ecosysteem betrokken. De rollen en verantwoordelijkheden zijn opgenomen in hoofdstuk 4 (Data Governance) en de RACI (zie bijlage 2).

Niveau	Proces	Doelstelling
Strategisch	Opstellen van datakwaliteitsstandaarden	Proces zorgt er voor dat data definities, datakwaliteitscriteria en andere eigenschappen (metadata ¹) worden vastgesteld en vastgelegd.
Tactisch	Datakwaliteitsmonitoring	Borgt frequente monitoring van datakwaliteit aan de hand van datakwaliteitsregels zoals opgenomen in de datadictionary ² . Dit proces is opgesteld in lijn met het controlebeleid.
Tactisch	Inrichten en monitoren van data-uitwisselingsprocessen (incl. autorisatie management & monitoring)	Proces dat wordt ingericht om de data uitwisselingen binnen het Ecosysteem in te richten volgens de daarvoor vastgestelde verantwoordelijkheden.
Tactisch	Proces voor vaststellen Data Leverings Overeenkomsten (DLO)	Borgt dat de datakwaliteit over de data wordt geborgd vanuit leveranciers. Zie bijlage 3 voor zaken die worden opgenomen in een DLO.
Tactisch	Inrichten en monitoren Datakwaliteitsprocessen (incl. meldingsproces)	Proces voor het monitoren van datakwaliteitseisen (van gebruikers) en de mogelijkheden om data issues te melden. Dit omvat ook het datameldproces (meldpunt datakwaliteit) waar data-issues gemeld kunnen worden.
Operationeel	Datawijzigingenbeheer (inclusief ontbrekende en gelimiteerde data)	Borgt dat data op uniforme wijze geschoond wordt, de impact van data issues uit het datakwaliteitsmonitoring proces wordt bepaald en acties worden ondernomen om problemen op te lossen.

¹ Metadata zijn gegevens die de karakteristieken van bepaalde data beschrijven. Het zijn dus eigenlijk **data** over **data**. De **metadata** bij een bepaald document (de gegevens) kunnen bijvoorbeeld zijn: de auteur, de datum van schrijven, de uitgever, het aantal pagina's en de taal waarin de gegevens zijn opgesteld.

² Gecentraliseerde opslag van informatie over data zoals betekenis, relaties met andere gegevens, oorsprong, gebruik en formaat

Operationeel	Aggregatie en transformatie van data	Borgt dat relevante controles en verantwoordelijkheden t.b.v. aggregatie en transformatie van data door de datastromen heen ingericht zijn en uitgevoerd worden.
Operationeel	Issue management	Borgt dat issues omtrent datakwaliteit tijdig via de juiste escalatiekanalen opgelost worden.
Operationeel	Uitleveren van data van NVM-leden naar externe partijen als input voor services.(B2B – Identificatie & Authenticatie)	Proces dat borgt dat data wordt uitgeleverd naar de datagebruikers volgens de daarvoor vastgestelde richtlijnen.
Operationeel	Analysen van data van NVM leden en genereren van secundaire (afgeleide) data	Proces voor het opstellen van analyses op basis van de data die beschikbaar wordt gesteld op het Ecosysteem (data-consumptie).

4. Data governance

Dit hoofdstuk omvat een omschrijving van de data governance structuur met daarin de rollen, rechten, verantwoordelijkheden en overlegstructuren die benodigd zijn voor een succesvol platform.

4.1 Uitgangspunten

Voor de inrichting van data governance binnen NVM en de rollen die hierbij horen, hanteren we de volgende uitgangspunten.

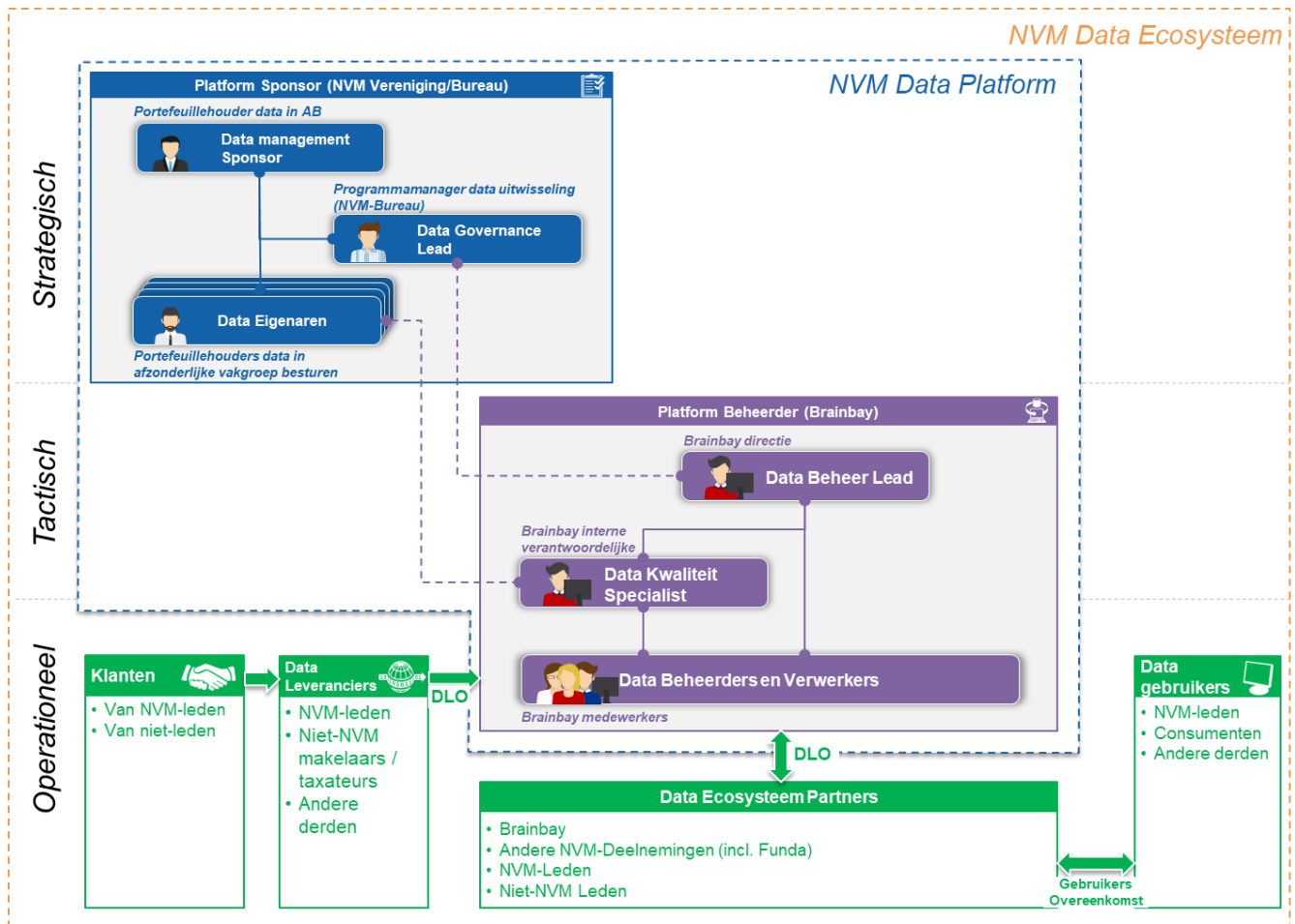
- i. Het data governance model stelt NVM in staat haar data-missie te volbrengen en snel in te spelen op veranderingen en de toekomst.
- ii. NVM-leden wordt mogelijkheid geboden innovatieve producten/diensten te ontwikkelen op basis van NVM-data en onder door NVM gestelde vaste voorwaarden.
- iii. NVM oefent de door haar gewenste controle over NVM-data uit om oneigenlijk en ongewenst gebruik van data te voorkomen.
- iv. Betrokkenen bij het data-uitwisselbeleid en datamanagement zijn vertegenwoordigd.
- v. NVM heeft een duidelijke organisatiestructuur met datamanagementrollen en verantwoordelijkheden die zijn belegd, inclusief één eindverantwoordelijke rol die centraal alle data-gedreven initiatieven aanstuurt.
- vi. Het data governance raamwerk bevat functionele rollen, geen hiërarchische rollen en/of functies
- vii. Het data governance raamwerk omvat een geformaliseerd overzicht van structurele richtlijnen met rollen en verantwoordelijkheden rondom het data-ecosysteem en is dus niet ad hoc.
- viii. Het data governance model stelt de Platform Sponsor in staat om goed haar beleidsmatige en controlerende functie ten aanzien van het data-uitwisselbeleid en datakwaliteitsstandaarden uit te oefenen.
- ix. Het data governance raamwerk maakt onderscheid voor datamanagement op strategisch, tactisch en operationeel niveau.
- x. Het data governance raamwerk is in lijn met geldende wet- en regelgeving (incl. AVG) en volgt better practices voor data governance.
- xi. Het data governance raamwerk is zo eenvoudig mogelijk en sluit zoveel mogelijk aan op de bestaande organisatie (en functies) voor effectieve borging.
- xii. Het data governance raamwerk houdt rekening met de organisatorische omstandigheden van NVM en kan in de toekomst worden gewijzigd (zoals uitbreiding).

De volgende uitgangspunten ten aanzien van data-governance beheersmaatregelen worden gehanteerd:

- a. Alle gebruikers van data zijn geïnformeerd over de doelen van data en gebruiken data enkel voor die doelen.
- b. De personen waar de rollen en verantwoordelijkheden aan zijn toegewezen, zijn op de hoogte van de inhoud en wijze van gebruik van de data.
- c. Privacy-gerelateerde data voldoet aan de geldende wet- en regelgeving, zoals de AVG.
- d. Jaarlijks vindt een externe check plaats bij de Platform Beheerder namens de Platform Sponsor om te kijken of er in lijn wordt gehandeld met de kaders in het NVM-datahandboek.
- e. De Platform Beheerder voert/laat uitvoeren periodiek externe checks uit bij de belangrijkste Data Ecosysteem Partners en Kantoor Automatiseerders.
- f. Er zijn ingestemde procedures tussen de Platform Sponsor en Platform Beheerder bij het niet naleven van afspraken omtrent datamanagement.

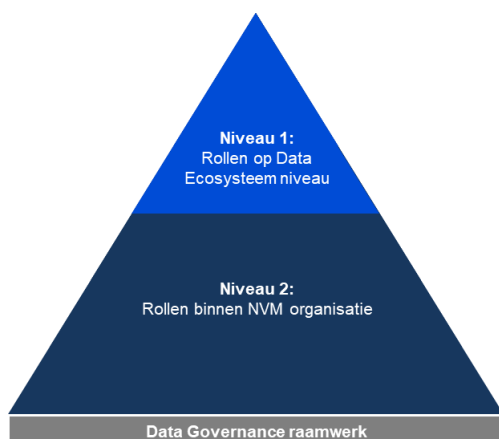
4.2 Organogram NVM data-governance

Het onderstaande NVM data governance raamwerk geeft een overzicht van de rollen (geen functies) en relaties die nodig zijn om aantoonbaar in controle te zijn over data en beleid te kunnen invoeren. In paragraaf 4.3 is iedere rol verder uitgewerkt:

4.3 Rollen, rechten en verantwoordelijkheden

De NVM bouwt een data-ecosysteem waar externe partijen aan gaan deelnemen. Daarom onderkennen we in het kader van data governance rollen op 2 niveaus:

- **Niveau 1: Rollen op Data Ecosysteem niveau.** De interne NVM Vereniging, uitgevoerd met NVM bureau, aangevuld met de externe partijen die een rol spelen in het Data Ecosysteem.

De rollen zijn:

- Platform Sponsor (NVM Data Platform)
 - Platform Beheerder (NVM Data Platform)
 - Klanten
 - Data Leveranciers,
 - Data Ecosysteem Partners
 - Data Gebruikers.
- **Niveau 2: Rollen op organisatieniveau.** De rollen van Platform Sponsor en Platform Beheerder zijn op dit niveau verder onderverdeeld naar interne organisatorische rollen.

Op niveau 2 is iedere rol uitgewerkt. Deze invulling van de rollen wordt ten minste één keer per jaar geëvalueerd door het Data Governance Board (zie paragraaf 4.4.1) en indien nodig bijgewerkt en opnieuw vastgesteld op basis van de laatste inzichten en werkwijzen.

4.3.1 Niveau 1: Rollen op Ecosysteem niveau

Binnen het NVM data ecosysteem definiëren we de volgende rollen en bijbehorende verantwoordelijkheden op Ecosysteem niveau.

4.3.1a Platform Sponsor - NVM Vereniging uitgevoerd met NVM bureau

De Platform Sponsor is beleid gevend richting de Platform Beheerder, over o.a. datamanagement en de bijbehorende beheersmaatregelen (zoals data governance en datakwaliteitsmonitoring) en uitgangspunten. De Platform Sponsor:

- Voorziet de Platform Beheerder van eisen en wensen t.a.v. strategische behoeften, maakt beleidskeuzes en ziet erop toe dat de beleidskeuzes worden ingericht en nageleefd in het NVM ecosysteem.
- Zorgt voor een goede balans van de belangen van verschillende partijen in het ecosysteem, zodat het ecosysteem maximale waarde creëert voor de leden van NVM.
- Escalatiekanaal voor de Platform Beheerder.
- NVM leden zijn via de Platform Sponsor vertegenwoordigd. Zo krijgen NVM-leden meer input, zicht en duidelijkheid op het gevoerde databeleid en -kwaliteit.
- Platform Sponsor kan worden uitgebreid met een externe Adviesraad, waarin niet-NVM Data Leveranciers en Data Ecosysteem Partners worden vertegenwoordigd. Hiermee zou het NVM Data Ecosysteem een opener karakter krijgen en aantrekkelijker worden voor andere partijen om data te (blijven) leveren.

4.3.1b Platform Beheerder - brainbay

De Platform Beheerder is de tactisch en operationele beheerder van het NVM dataplatform. Deze rol wordt uitgevoerd door brainbay en sluit aan op de bestaande licentieovereenkomsten tussen brainbay en NVM Vereniging.

Brainbay heeft daarnaast ook de rol van Data Ecosysteem Partner (zie paragraaf 3.3.1e) voor de ontwikkeling van functionaliteiten en diensten in het algemeen belang van NVM leden (bijv. Midas applicaties), zoals vastgesteld in de statuten van brainbay (artikel 3.1 en 3.2).

De platform beheerder:

- Zorgt dat beheer van het Platform in lijn is met de richtlijnen en uitgangspunten voor datamanagement zoals vastgesteld door de Platform Sponsor via het NVM-datahandboek.
- Neemt maatregelen richting betrokken partijen in het data-ecosysteem (bijvoorbeeld Data Leveranciers, KA's of overige partners) wanneer deze partijen zich niet houden aan de richtlijnen. Dit wordt vastgelegd in de DLO's met betreffende partijen.
- Verzorgt de juiste aansluiting van partijen (Data Leveranciers/ Data Ecosysteem Partners) op het platform

4.3.1c Klanten

De NVM vervult een spilfunctie in de vastgoedmarkt die valt of staat met een zo volledig mogelijke database met kwalitatief hoogwaardige data. In die database worden ook persoonsgegevens verwerkt. Als grondslag voor deze verwerking conform de AVG geldt het gerechtvaardigde belang.

De Data Leverancier informeert de Klant over dit gerechtvaardigde belang om de benodigde inputdata te produceren en aan te bieden richting het NVM Data ecosysteem. Dit gerechtvaardigde belang wordt duidelijk en transparant uitgelegd aan de Klant door de Dataleverancier. Voor NVM-

leden kwalificeert de NVM privacyverklaring als zodanig. Een Dataleverancier voldoet in zijn/haar werkwijze aan de AVG.

4.3.1d Data Leveranciers

Data Leverancier (NVM'ers en niet-NVM'ers) is primair verantwoordelijk voor het accuraat, volledig en tijdig invoeren en wijzigen van data in het primaire uitwisselsysteem. Dit gebeurt volgens een afgesproken proces en kwaliteitseisen zoals vastgesteld door de Data Eigenaar van het desbetreffende domein (bijvoorbeeld Wonen).

De KA is de verantwoordelijke voor het transport van data vanuit de bron (Data Leverancier) richting de bestemming (via de Tiara aansluiting), de Platform Beheerder. Er worden geen rechten ontleend aan data die via hun software aan de Platform Beheerder wordt aangeleverd.

Een Data Ecosysteem Partner kan ook een Data Leverancier zijn, als die data terug levert aan het Data-ecosysteem.

4.3.1e Data Ecosysteem Partners

Data Ecosysteem Partners zijn partijen die het platform verrijken met de ontwikkeling van functionaliteiten, diensten en/of apps, op basis van data die via de Platform Beheerder ter beschikking wordt gesteld, in lijn met het vastgestelde uitwisselingsbeleid door de Platform Sponsor. Denk bijvoorbeeld aan Funda.

De Data Ecosysteem Partners kunnen bijdragen aan de ontwikkeling van het platform met technologische middelen (bijvoorbeeld aan algoritmes of informatieproducten) en het platform naar (toekomstige) gebruikers promoten.

Data Ecosysteem Partners zijn ook alle intermediairs die data gebruiken om dit te ontsluiten richting derden, inclusief Kantoor Automatiseerders (KA) en NVM-leden die data afnemen, anders dan voor de uitvoering van een reguliere opdracht.

4.3.1f Data Gebruikers

Alle Data Gebruikers die gebruik maken van de functionaliteiten en diensten die via het platform beschikbaar worden gesteld door Data Ecosysteem Partners. Denk bijvoorbeeld aan consumenten op Funda of makelaars die Realworks als hun CRM gebruiken. Een Data Gebruiker, zoals een makelaar, kan ook de rol van Data Leverancier hebben. Hij levert zowel data aan en gebruikt de diensten die met die data worden aangedreven.

4.3.2 Niveau 2: Rollen op Organisatieniveau

In het NVM dataplatform zijn verschillende rollen bij de Platform Sponsor en Platform Beheerder. Voor elke rol is het belangrijk dat er een interesse en kennis rondom data is. Deze kennis kunnen we vergroten door middel van trainingen.

4.3.2a Datamanagement Sponsor (Platform Sponsor) – Portefeuillehouder Data Algemeen Bestuur NVM-Vereniging

De Datamanagement Sponsor zorgt voor draagvlak voor datamanagement en de bijbehorende uitgangspunten en beheersmaatregelen. De Datamanagement Sponsor houdt de focus van het NVM Data Platform op de NVM datamissie en het belang van de NVM leden.

Activiteiten en verantwoordelijkheden:

- Kent de data-missie en visie voor het NVM-ecosysteem en brengt deze onder de aandacht.
- Verantwoordelijk voor voldoende budget en middelen voor het functioneren van datamanagement.
- Stimuleert de verbinding en samenwerking tussen betrokken partijen.
- Eindverantwoordelijk voor het beleid en visie op datakwaliteit en de inrichting en werking van de gerelateerde beheersmaatregelen.
- Besluit i.s.m. Data Governance Board over de opzet en wijzigingen in het beleid of het data governance raamwerk.
- Eindverantwoordelijk voor de onafhankelijke monitoring en rapportage van de datakwaliteit.
- Treedt op als sponsor van initiatieven om de volwassenheid van datamanagement binnen de NVM te verhogen.
- Creëert bewustzijn en promoot een data gedreven cultuur voor het juist omgaan met data.

Inschatting van tijd:

- Gemiddeld 2 à 8 uur per maand

Positie binnen Ecosysteem:

- Gepositioneerd binnen Platform Sponsor op Algemeen Bestuur/directie niveau

4.3.2b Platform Sponsor - Data Governance Lead (NVM-organisatie) – programma manager data uitwisseling

De Data Governance Lead heeft een adviserende en organiserende rol. Hij/zij is het aanspreekpunt voor datamanagement binnen het NVM-ecosysteem. De Data Governance Lead rapporteert aan de Datamanagement Sponsor.

Gelet op de overeenkomsten en het belang van datamanagement voor de AVG, wordt deze rol bij voorkeur gecombineerd met die van programmamanager AVG.

Activiteiten en verantwoordelijkheden:

- Opstellen van datamanagementbeleid, inclusief data governance, data-uitwisselbeleid en beheersmaatregelen om eisen t.a.v. datakwaliteit van Data Eigenaren en eisen t.a.v. toegang vanuit Data Uitwisseling te borgen. Goedkeuring van het beleid vindt plaats in de Data Governance Board (zie 4.4).
- Jaagt de datamanagementactiviteiten uit het NVM-datahandboek aan, monitort de voortgang hierop en zorgt voor samenhang en coördinatie van data-activiteiten bij de verschillende vakgroepen (domeinen).
- Beheert en onderhoudt het NVM-datahandboek en het daarin beschreven beleid.
- Monitort naleving van het datamanagementbeleid en neemt actie bij geconstateerde afwijkingen.
- Vertaalt strategische keuzes voor datamanagement naar operationele activiteiten.
- Coördineert afstemming tussen de Platform Sponsor (Data Eigenaren en Datamanagement Sponsor) en de Platform Beheerder, als ook tussen afdelingen binnen NVM-Bureau voor alle projecten en initiatieven waarbij data een rol speelt;
- Creëert bewustzijn en promoot een cultuur voor het juist omgaan met data.
- Informeert community over nieuwe beschikbare type data en betreft NVM-leden.
- 'Challenge functie' voor de datakwaliteitscriteria die worden opgesteld door de Datakwaliteit Specialist. De Data Governance Lead checkt dat de criteria vanuit de Datakwaliteit specialist (zie 3.3.2e) uitdagend genoeg zijn en de business behoefte afdekken.

Inschatting van tijd:

- Gemiddeld 12 à 24 uur per week

Positie binnen Ecosysteem:

- Gepositioneerd binnen Platform Sponsor op tactisch/strategisch niveau.

4.3.2c Platform Sponsor - Data Eigenaren – portefeuillehouders data vakgroepsbesturen

Een Data Eigenaar is eindverantwoordelijk voor de datakwaliteit (juistheid, volledigheid en tijdigheid) voor de data binnen zijn/haar data domein (Wonen, Business, Agrarisch & Landelijk) en de daaraan gerelateerde beheersmaatregelen. Daarnaast biedt die inzicht in de datakwaliteit binnen zijn/haar domein (bijvoorbeeld aan afdelingen).

Deze rol is niet de juridische eigenaar van data, maar omdat de rol 'Data Eigenaar' / 'Data Owner' in veel organisaties en data-ecosystemen gemeengoed is, gebruikt NVM deze ook.

De Data Eigenaar heeft een coördinerende en goedkeurende rol en steunt daarbij op de Datakwaliteit specialist (binnen Platform beheer) die een uitvoerende rol heeft en beschikt over de inhoudelijke kennis van de data.

De Data Governance Lead is binnen de Platform Sponsor een vast aanspreekpunt voor de Data Eigenaren.

Activiteiten en verantwoordelijkheden:

- Eindverantwoordelijk voor de datakwaliteit van data binnen een domein.
- Keurt de datakwaliteitscriteria goed die de Datakwaliteit Specialist opstelt en wordt hierin ondersteund door de Data Governance Lead die een 'challenge rol' heeft richting de Datakwaliteit specialist.
- Dient als escalatiekanaal voor de Datakwaliteit Specialist. De Datakwaliteit Specialist kan datakwaliteitsproblemen met grote impact of die niet worden opgevolgd volgens de richtlijnen escaleren richting de Data Eigenaar of deze inbrengen in de Data Governance Board.
- Is beslissingsbevoegd en zorgt dat observaties op tactisch en operationeel niveau opgelost worden voor zijn/haar data domein.
- Wordt, indien van toepassing, betrokken bij projecten en initiatieven waarbij dataverwerking een rol speelt.
- Verzamelt en stelt prioriteiten omtrent datakwaliteit die ontstaan op tactisch en operationeel niveau die op strategisch niveau aandacht verdienen.
- Input en vereisten aandragen voor de datamanagement beheersmaatregelen die door de Data Governance Lead worden verwerkt en onderhouden.

Inschatting van tijd:

- Gemiddeld 8 à 16 uur per maand

Positie binnen Ecosysteem:

- Gepositioneerd binnen Platform Sponsor op tactisch/strategisch niveau en lid van vakgroep

4.3.2d Platform Beheerder - Data Beheer Lead – brainbay directie

De Data Beheer Lead is het primaire aanspreekpunt binnen de Platform Beheerder en daarmee verantwoordelijk dat beheersing van data binnen het platform wordt uitgevoerd via de vastgestelde richtlijnen en beleidsdocumentatie (NVM datahandboek) uit de Platform Sponsor. Sparringspartner met Data Governance Lead vanuit Platform Sponsor.

De Data Beheer Lead wordt ondersteund door de Datakwaliteit Specialist en de Data Beheerder en Verwerkers.

Activiteiten en verantwoordelijkheden:

- Adviseert Data Governance Lead en rapporteert overtredingen en issues van datamanagementbeleid (governance, uitwisseling) richting de Data Governance Lead evenals de acties hierop.
- Zorgt dat opgeslagen en uitgeleverde data in lijn is met de datakwaliteitsstandaarden zoals bepaald door de Data Eigenaren.
- Eindverantwoordelijkheid voor onderhoud en beheer van data op het platform.

- Neemt passende en effectieve maatregelen om te zorgen dat eventuele verwerkingen van persoonsgegevens in lijn zijn met de AVG.
- Beantwoordt vragen voor datatoegang op het platform en privacy.
- Stelt een passend gegevensbeschermingsbeleid vast.

Inschatting van tijd:

- Gemiddeld 4 à 12 uur per week

Positie binnen Ecosysteem:

- Gepositioneerd binnen Platform Beheerder op tactisch niveau.

4.3.2e Platform Beheerder - Datakwaliteit Specialist – Brainbay intern verantwoordelijke

De Datakwaliteit Specialist is het vaste aanspreekpunt van de Data Eigenaren voor de domeinen (Wonen, Business, Agrarisch en Landelijk) voor datakwaliteit.

De Datakwaliteit Specialist heeft gespecialiseerde kennis van de data attributen, draagt het belang van datakwaliteitsmanagement en helpt de data te begrijpen en te gebruiken.

Het is de eerste contactpersoon voor vragen over datamanagement voor zowel rollen uit de Platform Sponsor (bijvoorbeeld Data Eigenaren) waar nodig via de Data Beheer Lead als ook voor de Data Beheerders en Verwerkers binnen de Platform Beheerder(brainbay).

Activiteiten en verantwoordelijkheden:

- De Datakwaliteit Specialist stelt de datakwaliteitscriteria op welke goedgekeurd moeten worden door de Data Eigenaren. De Data Governance Lead heeft hier een 'challenge rol' op.
- Definieert data definities (goedkeuring door Data Eigenaar)
- Definieert datakwaliteitsregels (goedkeuring door Data Eigenaar)
- Verantwoordelijk voor de operationele uitvoering van beheersmaatregelen die zijn gedefinieerd voor datamanagement (zoals datakwaliteit meten, data-uitwisseling) en daarbij behorende initiatieven.
- Acteert als het aanspreekpunt van de Data Eigenaren.
- Is het eerste aanspreekpunt en de kennisbron voor zowel de Data Eigenaar als Data gebruikers en Verwerkers voor de domeinen.
- Monitort datakwaliteit binnen zijn/haar domein en spreekt gebruikers en verwerkers aan op het juist gebruiken en verwerken van de data.
- Adresseert en coördineert datakwaliteit verbeteringsinitiatieven richting Data Eigenaren en Data Beheer Lead.
- Rapporteert aan de Data Eigenaar over datakwaliteit via vastgesteld rapporteringsproces.
- Wordt, indien van toepassing, betrokken bij projecten en initiatieven waarbij dataverwerking een rol speelt.

Inschatting van tijd:

- Gemiddeld 16 à 20 uur per week

Positie binnen Ecosysteem:

- Gepositioneerd binnen Platform Beheerder rol op tactisch/operationeel niveau. De rol van Datakwaliteit Specialist is ook bekend als Data Steward en wordt vaak belegd binnen de rol van een ervaren gebruiker of 'super/key user of tester'.

4.3.2f Databeheerders en Verwerkers – Brainbay medewerkers

De Databeheerders en Verwerkers zorgen ervoor dat data juist, volledig en tijdig wordt beheerd in de betreffende systemen. Daarbij identificeert die waar issues (kunnen) ontstaan in het proces en geeft dit aan bij de Datakwaliteit Specialist. Die bespreekt het vervolgens met de betreffende Data Eigenaar of Data Beheer Lead

Activiteiten en verantwoordelijkheden:

- Monitoren van de data, het verwerken van datameldingen, het produceren van rapportages over datakwaliteit.
- Verantwoordelijk voor het gebruiken, verwerken en onderhouden van data conform de daarvoor vastgestelde richtlijnen.
- Toezicht op en beheert SLA's en KPI's met betrekking tot proces- en datakwaliteit

- Corrigeert data-invoer zodat deze in lijn is met de kwaliteitsstandaarden zoals vastgesteld door Data Eigenaar.
- Juiste, volledige en tijdige verwerking van data-aanvragen in het systeem volgens de daarvoor vastgestelde richtlijnen en criteria.
- Correct gebruik en verwerken van data conform vastgesteld beleid in NVM-datahandboek en datakwaliteitscriteria
- Levert input bij het corrigeren en aanvullen van datadefinities, kwaliteitscriteria die worden opgesteld door de Datakwaliteit Specialist.
- Communiceert proactief issues met de Datakwaliteit specialist.

Inschatting van tijd:

- Onderdeel van reguliere werkzaamheden

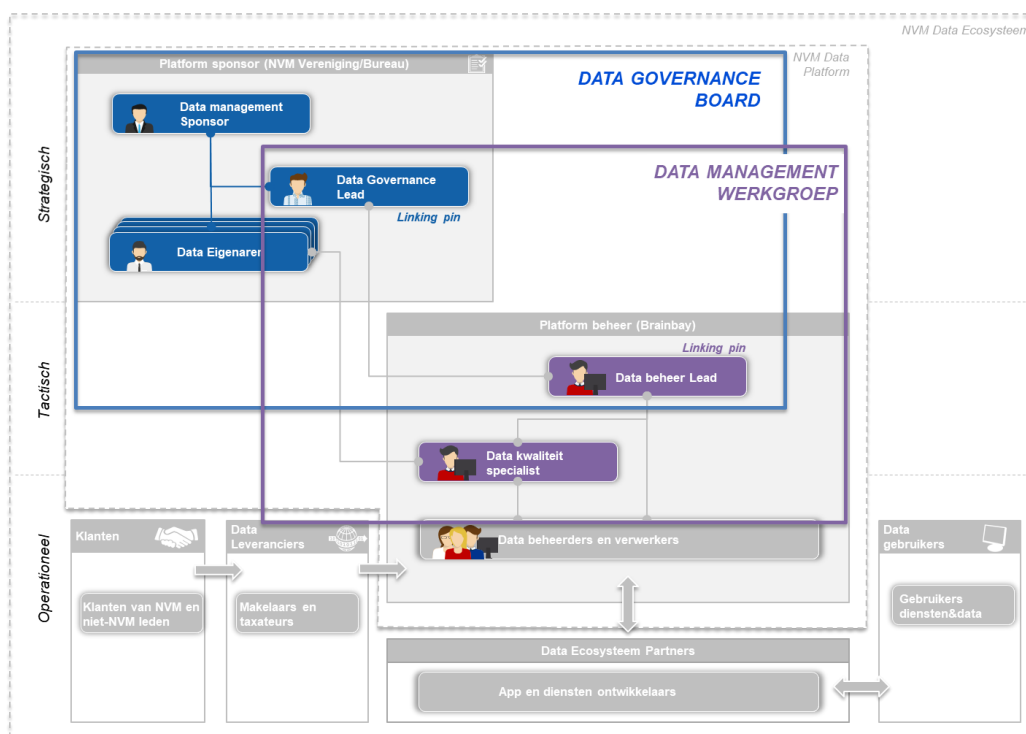
Positie binnen Ecosysteem:

- Gepositioneerd binnen Platform Beheerder rol op operationeel niveau.

4.4 Overleg- en communicatiestructuren

Binnen het Platform zijn er overlegstructuren op verschillende niveaus:

- **Data Governance Board (DGB) - Strategisch en tactisch niveau:**
Besluitvormend. Hier worden datamanagement strategie, visie en beleid periodiek geëvalueerd en is ook het hoogste escalatiekanaal.
- **Datamanagement werkgroep (DWG) - Operationeel niveau:**
Bespreken voortgang zaken op operationeel datamanagement en uitwisseling kennis en ervaring.

4.4.1 Data Governance Board (DGB)

De DGB is het hoogste niveau in de besluitvormingsstructuur met zeggenschap over de NVM datamanagement strategie, -initiatieven, -organisatie en –governance.

DGB beslist welke acties worden genomen om risico's en geëscaleerde problemen aan te pakken. Waar nodig worden aanpassingen gemaakt in de datamanagementstrategie, visie en/of het datamanagementbeleid.

Indien relevant, informeert de Datamanagement Sponsor samen met de Data Governance Lead de DGB over de uitkomsten en voortgang van datamanagement.

Data Governance Board			
Doel en taken	Frequentie	Voorzitter	Deelnemers
▪ DGB is het hoogste niveau in de besluitvorming met mandaat over de datamanagement strategie, -initiatieven, -organisatie en governance ▪ Bespreken, evalueren en goedkeuren van visie en beleid voor datamanagement ▪ Hoogste escalatieniveau voor data gerelateerde issues. ▪ Afstemming van datamanagement in relatie tot NVM brede bedrijfsontwikkelingen.	▪ Ntb	▪ Datamanagement Sponsor	▪ Datamanagement Sponsor ▪ Data Eigenaren ▪ Data Governance Lead ▪ Databeheer lead ▪ Functionaris Gegevensbescherming als externe adviseur AVG. ▪ DGB kan anderen binnen NVM uitnodigen. Bijvoorbeeld NVM-Holding directeur.
Input		Output	
▪ Input of suggesties op NVM Datamanagement missie, visie en beleid. ▪ Problemen of issues geëscaleerd. ▪ Voortgang op datamanagement en data projecten. ▪ Wijzigingsvoorstellen in de datamanagement strategie, visie en beleid.		▪ Goedgekeurde (vastgesteld) missie, visie en beleid rondom datamanagement. ▪ Datamanagementbesluiten voor het NVM ecosysteem (mandaat). ▪ Plan voor het opvolgen van problemen en risico's. ▪ Eventuele aanpassingen in de datamanagementstrategie, visie en beleid. ▪ Prioritering (en budgettering) van datamanagement.	

4.4.2 Datamanagement werkgroep (DWG)

DWG borgt de coördinatie en voortgang van datamanagementwerkzaamheden en -projecten. Dit overleg wordt gebruikt om ervaringen te delen en kennis uit te wisselen tussen de deelnemers.

Indien nodig kunnen Data Eigenaren, Data Beheerders en Verwerkers deelnemen. Besproken observaties, uitkomsten of verbetermogelijkheden kunnen doorgezet worden naar de Data Eigenaren of de DGB.

Datamanagement werkgroep			
Doel en taken	Frequentie	Voorzitter	Deelnemers
- Monitoring van de datakwaliteit NVM breed en het werken conform het beleid (NVM-datahandboek) op het Data Platform. - Bespreken van datakwaliteitscriteria voor goedkeuring aan de Data Eigenaren. - Bespreken voortgang en uitkomsten van datakwaliteitsmetingen. - Bespreken van issues en conflicten op het gebied van datamanagement volgens de vastgestelde richtlijnen. - Bespreken van herstelactiviteiten (dataschoning). - Communiceren en adviseren richting de DGB.	Ntb	Data Governance Lead	- Data Governance Lead - Databeheer lead - Datakwaliteit specialist - Data Beheerders en Verwerkers (indien van toepassing) - Optioneel: Data Eigenaar
Input		Output	
- Datamanagementverbeteringen of issues (bijvoorbeeld data governance, datakwaliteit metingen, meldproces, uitwisseling van data) - Status van datakwaliteitsmanagement controles en uitkomsten. - Input voor datakwaliteit-standaarden en criteria - Verbetermogelijkheden in het beheer, gebruik en verwerken van data; - Data gerelateerde projecten en initiatieven		- Status van operationele datamanagementactiviteiten en waar nodig acties voor verbeteringen. - Indien van toepassing, observaties die doorgezet worden naar de Data Eigenaren of het Data Governance Board. - Status van lopende en toekomstige data projecten. - Wijzigingsvoorstellen in beheersmaatregelen (bijvoorbeeld: Data Governance raamwerk, uitwisselingsbeleid, meldproces, datakwaliteit monitoring etc.).	

4.4.3 Externe Adviesraad

Het belang van NVM Leden is binnen deze structuur goed gedekt. Gezonde ecosystemen kijken echter ook naar de belangen van alle andere betrokken partijen.

Daarom willen we op termijn, na een goede inbedding van de data governance structuur, een externe adviesraad inrichten. Die heeft als doel input en feedback op te halen vanuit andere stakeholders die geen onderdeel zijn van de DGB of DWG (bijvoorbeeld Vereniging Eigen Huis of ketenpartners).

Deze input en feedback kan worden meegenomen in een verbetercyclus van datamanagement rondom het data-ecosysteem.

5. Beleid uitwisseling van data

Dit hoofdstuk omvat een beschrijving van de door NVM gewenste principes rondom het uitwisselen van objectdata.

5.1 Uitgangspunten

Het data-uitwisselbeleid van NVM voor het NVM data-ecosysteem is gebaseerd op de volgende uitgangspunten:

- I. Het data-uitwisselbeleid draagt bij aan het volbrengen van de NVM data-missie.
- II. Data-uitwisseling tussen partijen wordt vastgelegd in Data Leverings Overeenkomsten (DLO's). De DLO's zijn in overeenstemming met het beleid en kaders in het NVM Datahandboek en AVG.
- III. Inzet om Data Ecosysteem deelnemers die data ontvangen, ook data terug te laten leveren en zo het data-ecosysteem verrijken.
- IV. Voor zowel NVM-leden als andere derde partijen is het aantrekkelijk om op basis van NVM-data innovatieve diensten/ producten/ tools te ontwikkelen bestemd voor NVM-leden, consumenten en/of andere derde partijen (die géén activiteiten ontplooiën die concurreren met de activiteiten van NVM-leden als makelaar en/of taxateur) op basis van voorafgaande afspraken:
 - a. Producten/ tool/ apps die ontwikkeld zijn voor makelaars/ taxateurs zijn alleen te gebruiken i.c.m. een NVM-lidmaatschap.
 - b. Producten/ tool/ apps voor NVM-leden worden goedgekeurd o.b.v. op voorhand bepaalde vaste voorwaarden om zo kwaliteit te kunnen bewaken (denk bijvoorbeeld aan het acceptatieproces van de Apple App-store)
- V. In hun rol als Data Leverancier worden NVM-leden en niet-leden in principe gelijk behandeld.
- VI. NVM wil in het belang van haar leden voorkomen dat:
 - a. Derden zonder toestemming van en/of niet in overeenstemming met de gemaakte afspraken met de Platform Beheerder NVM-data gebruiken.
 - b. Leden of andere derden NVM-data gebruiken voor het ontwikkelen van producten/tool/apps zonder overeenkomst met Platform Beheerder hiervoor.
 - c. Leden of andere derden onbewerkte individuele objectdata doorzetten aan derden op een schaal anders dan die gebruikelijk is voor het opstellen van rapportages die regulier zijn binnen het proces van aankoop, verkoop of taxatie van een vastgoedobject, óók niet als dit een specifiek verzoek is van een klant.
Zo willen we voorkomen dat er ruwe brondata (bulk) wordt doorgezet. Er is wel de mogelijkheid om rapportages (geaggregeerde en/of geconsolideerde) data door te zetten.
- VII. Er wordt door de Platform Sponsor in principe alleen beperkingen op data uitwisseling binnen het NVM Data Ecosysteem opgelegd indien deze noodzakelijk worden geacht om de belangen van de NVM-leden te beschermen en het vertrouwen van alle Data Leveranciers (en hun klanten) in een gezond en veilig Data Ecosysteem te borgen. Dit kan per domein verschillen.
- VIII. Bij gebruik NVM-data voor rapportages, de NVM altijd als bron wordt benoemd om de autoriteitspositie van de NVM te versterken.

5.2 Rechten en plichten rondom de uitwisseling van data

Binnen het NVM Data Ecosysteem hebben de verschillende type gebruikers rechten en plichten met betrekking tot de uitwisseling van NVM Data.

Rol	Rechten	Plichten
Platform Sponsor	• Heeft het recht om te bepalen welke (type) partijen de rol van Data Leverancier, Platform Beheerder, Data Ecosysteem Partner en Data Gebruiker binnen het NVM Data Ecosysteem mogen vervullen.	• Heeft de plicht om de algemene belangen van de NVM-leden te behartigen ten aanzien van data uitwisseling binnen het ecosysteem en tegelijkertijd de gezondheid (balanceren van verschillende belangen) van het gehele NVM Data Ecosysteem te bewaken.
Klanten	• Moet geïnformeerd worden over datalevering aan NVM Ecosysteem • Heeft alle rechten die uit de AVG voortvloeien op persoonsgegevens die door Data Leveranciers aan de Platform Beheerder worden geleverd	• Akkoord met gebruik aangeleverde data via transparant informeren over privacy verklaring, maar doorleveringen van data aan derde partijen gebeurt in principe alleen in geaggregeerde vorm, tenzij wordt voldaan aan de voorwaarden die hieronder bij de plichten van Platform Beheerder zijn omschreven.
Data Leveranciers	• Heeft het recht dat door hen onder een geldige DLO aangeleverde data aan de Platform Beheerder verder wordt verspreid aan andere Data Ecosysteem Partners (zoals Funda)	• Levert alleen data aan Platform Beheerder op basis van een DLO • Verantwoordelijk voor helder en transparant informeren van Klant over gerechtvaardigd belang voor de dataverwerking zoals beschreven in 4.3.1c. Voor NVM-leden geldt dat dit met de NVM privacyverklaring geschiedt. • Verantwoordelijk voor goede datakwaliteit aanlevering; volgt aanwijzingen Platform Beheerder hiervoor op.
Platform Beheerder	• Mag aangeleverde data uitsluiten van levering aan Data Ecosysteem Partners als deze data in strijd is met voorwaarden van de DLO met desbetreffende Data Leverancier. • Passende maatregelen treffen richting Data Leverancier om aan gestelde datakwaliteitseisen zoals benoemd in DLO te voldoen. • Heeft het recht om afgeleide data te creëren van aangeleverde data. • Heeft het recht om aangeleverde data te combineren met andere data.	• Levert alleen data uit op basis van door Platform Sponsor goedgekeurde DLOs • Is verplicht om DLOs af te sluiten en NVM Data uit te leveren met partijen die aan de voorwaarden van het Uitwisselingsbeleid in het NVM-datahandboek en de DLO willen voldoen, tenzij er expliciete toestemming is van Platform Sponsor om het afsluiten van een DLO en/of data uitlevering aan een dergelijke partij te weigeren • Levert géén onbewerkte individuele objectdata aan Data Ecosysteem Partners, tenzij: • De Data Ecosysteem Partner garandeert dat deze geen functionaliteit ter beschikking stelt waarmee Data Gebruikers door een product/dienst van de Data Ecosysteem Partner deze data op één of andere wijze kunnen kopiëren of ontsluiten op een schaal anders dan die gebruikelijk is voor het opstellen van rapportages die regulier zijn binnen het proces van aankoop, verkoop, verhuur of taxatie van een vastgoedobject. (Altijd geldende voorwaarde) EN • De Data Ecosysteem Partner een NVM-deelneming, NVM-lid of een op Tiara aangesloten KA is Of: • De Data Ecosysteem Partner garandeert dat deze data niet bij consumenten en/of commerciële

		partijen terecht komt. Of - De uitgeleverde objectdata niet de vraag- en/of verkoopprijs of een andere (combinatie) van data-attributen bevat waardoor de Data Ecosysteem Partner een product of dienst kan ontwikkelen die concurrerend is voor de activiteiten van de NVM-leden. - De Data Ecosysteem Partner expliciete toestemming heeft van de Data Leverancier die de data heeft aangeleverd aan de Platform Beheerder om deze uit te leveren aan Data Gebruikers.
Data Ecosysteem Partner	Heeft het recht om op basis van een DLO NVM data te gebruiken voor het ontwikkelen van commerciële producten en/of diensten	- Mag apps/ diensten voor makelaars/ taxateurs alleen aan NVM leden aanbieden - Apps/ diensten voor andere type derden mogen niet direct en aantoonbaar de commerciële belangen van een substantiële groep NVM leden schaden. - Bij gebruik NVM-data voor rapportages, de NVM altijd als bron wordt benoemd om de autoriteitspositie van de NVM te versterken.
Data Gebruikers	Hebben alleen het recht om NVM Data te gebruiken middels de producten en/of diensten van Data Ecosysteem Partners die een valide DLO met de Platform Beheerder hebben	Mogen uit NVM Data Platform afkomstige data niet verder verspreiden zonder hiervoor een DLO met de Platform Beheerder af te sluiten en hiermee de facto een Data Ecosysteem Partner te worden.

5.2.1 Van Klant naar Data Leverancier

- Een Klant van een Data Leverancier (bijvoorbeeld een verkopende partij) moet in lijn met de AVG geïnformeerd worden door de Data Leverancier over het gerechtvaardigd belang voor de dataverwerking zoals beschreven in 4.3.1c.
De Klant wordt geïnformeerd dat opgeslagen data mogelijk wordt gebruikt en bewaard voor de ontwikkeling van diensten die waarde kunnen creëren voor NVM leden (en haar klanten) en voor het verbeteren van de dienstverlening van de NVM. Voor NVM-leden geldt dat dit op basis van de NVM privacyverklaring geschiedt, volgens het Privacy Beleidskader Vereniging NVM (PBK) en het Privacy handboek.
- Wanneer er sprake is van een Klant die opdracht geeft aan een Data Leverancier tot een koop, verkoop, huur, verhuur of taxatie van een object waarvan de data door de Data Leverancier wordt geleverd aan de Platform Beheerder (via de KA), wordt de Klant middels een privacyverklaring, welke conform de kwaliteitseisen en voorschriften van de AVG, gerelateerde wet- en regelgeving en het Privacybeleidskader NVM is opgesteld, helder geïnformeerd over het feit dat de Data Leverancier de data aanlevert aan de Platform Beheerder voor verdere verwerking. Voor NVM-leden geldt dat dit met de NVM privacyverklaring geschiedt. Zie voor de passende werkwijze ook 4.3.1c

5.2.2 Van Data Leverancier naar Platform Beheerder

- Een Data Leverancier (zowel NVM-leden als niet-NVM leden) levert data aan in lijn met een DLO die wordt afgesloten met de Platform Beheerder.

De DLO wordt door de Platform Beheerder opgesteld volgens de richtlijnen van de Platform Sponsor en het geldende datamanagementbeleid (NVM-datahandboek) en vergt goedkeuring van de Platform Sponsor. De DLO kan daarop in principe voor andere Data Leveranciers gebruikt worden, als een modelovereenkomst, en behoeft geen aparte goedkeuring meer van Platform Sponsor.

Door de voorwaarden rond datalevering te regelen in een aparte DLO in plaats van het NVM Reglement Lidmaatschap en Aansluiting wordt beoogd om beter wijzigingen door te kunnen voeren in deze voorwaarden wanneer nodig, effectiever te handhaven en de voorwaarden beter te kunnen harmoniseren tussen NVM leden en niet-NVM leden.

- b. In de overdracht van data tussen een Data Leverancier en een Platform Beheerder kan er een partij als intermediair optreden (zijnde een 'Kantoorautomatiseerder of KA') die uitsluitend verantwoordelijk is voor het doorgeven van de door de Data Leverancier ingevoerde data naar de Platform Beheerder.

KA's hebben hier uitsluitend de rol om data te transporteren van 'bron' naar 'target' (Tiara aansluiting) in de rol van intermediair. KA's mogen deze data gebruiken volgens de richtlijnen zoals vastgesteld in de 'Tiara aansluitovereenkomst', 'NVM-Datahandboek' en in overeenstemming met de Platform Beheerder.

KA's kunnen zonder expliciete toestemming geen rechten ontleen aan de data die via hun software wordt geleverd aan de Platform Beheerder.

Wanneer KA's producten of diensten voor Data Gebruikers hebben of ontwikkelen, en deze producten gebruikmaken van data die wordt geleverd aan de Platform Beheerder, dan is dit alleen mogelijk indien de KA voor dit gebruik van de data in hun rol van Data Ecosysteem Partner een DLO overeenkomen met de Platform Beheerder.

Het doel hiervan is te borgen dat NVM leden via hun vertegenwoordiging in de Platform Sponsor als collectief invloed kunnen uitoefenen over welke verwerkingen intermediairs op door hun ingevoerde data mogen uitvoeren en onder welke voorwaarden.

Hiermee wordt ook zoveel mogelijk voorkomen dat er kopieën van de NVM-data ontstaan.

- c. Een Data Leverancier die persoonsgegevens (zoals objectgegevens van een woonhuis) levert aan de Platform Beheerder is verantwoordelijk voor het correct informeren, zoals beschreven in 4.3.1c, van de rechthebbenden om deze data te leveren aan de Platform Beheerder van het NVM Data Ecosysteem.
- d. Een Data Leverancier is er verantwoordelijk voor dat de aanlevering van één of meerdere data objecten geschiedt in overeenstemming met de datakwaliteitseisen die door de Data Eigenaar binnen de Platform Sponsor zijn gesteld voor het desbetreffende data object
- e. Om zijn of haar data te kunnen leveren aan het NVM Data Ecosysteem is een Data Leverancier verplicht om eventuele aanwijzingen van de Platform Beheerder die betrekking hebben op het in lijn brengen met de geldende kwaliteitsstandaarden van de aan te leveren data op te volgen. Volgt de Data Leverancier deze aanwijzingen niet op, dan mag de Platform Beheerder passende maatregelen treffen.
- f. De Platform Beheerder heeft het recht om de door een Data Leverancier aangeleverde data te weigeren of uit te sluiten van uitwisseling aan Data Ecosysteem Partners als de aangeleverde data niet voldoet aan de voor dat object gestelde data kwaliteitsstandaarden. Hiermee willen we voorkomen dat het vertrouwen van Data Ecosysteem Partners en Data Gebruikers in de kwaliteit van de data in het gedrang kan komen.

5.2.3 Verwerkingen door Platform Beheerder van uitwisselingsdata

- a. De Platform Beheerder heeft het recht om ontvangen individuele objectdata te verwerken tot afgeleide geaggregeerde data en de geaggregeerde data ter beschikking te stellen aan Data Ecosysteem Partners, zoals ook uitgelegd in de privacyverklaring van de NVM.
- b. De Platform Beheerder heeft altijd het recht om ontvangen data vanuit verschillende Data Leveranciers met betrekking tot hetzelfde object met elkaar te combineren om zo tot verrijkte en/of verbeterde data te komen.
- c. Voor alle andere situaties dan bepaald in 5.2.3.a verwerkt en wisselt de Platform Beheerder de door een Data Leverancier ontvangen data alleen uit in lijn met de toestemming die hij heeft van de Data Leverancier via de DLO.

5.2.4. Van Platform Beheerder naar Data Ecosysteem Partner

- a. De Platform Beheerder publiceert, verkoopt en/of levert niet zonder toestemming van de Klant (indien van toepassing) en de Data Leverancier data aan een Data Ecosysteem Partner, die direct identificeerbaar is naar een individuele Klant of een andere persoon
- b. De Platform Beheerder zal alleen data uitwisselen met een Data Ecosysteem Partner onder de voorwaarden dat:
 - i. De Data Ecosysteem Partner akkoord is gegaan met een DLO met de Platform Beheerder vóórdat er data met deze partner wordt uitgewisseld.
 - ii. Zoveel mogelijk inzet om data terug te leveren aan het data-ecosysteem voor balans halen en brengen.
 - iii. Uitwisseling van data van de Platform Beheerder richting een Data Ecosysteem Partner in lijn is met de toestemming zoals is overeengekomen tussen Data Leverancier en de Platform Beheerder zoals bepaald in 5.2.2.
 - iv. De Data Ecosysteem Partner eventuele producten/ tools/ apps die hij heeft ontwikkeld voor makelaars en/of taxateurs alleen ter beschikking stelt aan gebruikers met een NVM-lidmaatschap, en dat andersoortige producten/ tools/ apps die door een Data Ecosysteem Partner ter beschikking worden gesteld niet de commerciële belangen van een substantieel deel van de NVM-leden en/of de NVM vereniging direct en aantoonbaar mogen schaden.
- c. De Platform Beheerder levert in principe géén onbewerkte individuele objectdata (lees: ruwe brondata, een dataset met individuele objecten, veelal groot in volume) aan een Data Ecosysteem Partner. Het is wel toegestaan voor 'voeden' informatieproducten/rapporten (bijvoorbeeld: rapport woningwaarde NWWI richting taxateur).

Er kan bij uitzondering van deze richtlijn worden afgeweken wanneer er wordt voldaan aan een combinatie van de onderstaande situaties:

- i. De Data Ecosysteem Partner garandeert dat deze geen functionaliteit ter beschikking stelt waarmee Data Gebruikers door een product/dienst van de Data Ecosysteem Partner deze data op één of andere wijze kunnen kopiëren of ontsluiten op een schaal anders dan die gebruikelijk is voor het opstellen van rapportages die regulier zijn binnen het proces van aankoop, verkoop, verhuur of taxatie van een vastgoedobject. (Altijd geldende voorwaarde)

En

- ii. De Data Ecosysteem Partner een NVM-deelneming, NVM-lid of een op Tiara aangesloten KA is

Of

- iii. De Data Ecosysteem Partner garandeert dat deze data niet bij consumenten en/of commerciële partijen terecht komt. (Bijvoorbeeld in geval van een onderzoek samen met een universiteit)

Of

- iv. De uitgeleverde objectdata niet de vraag- en/of verkoopprijs of een andere (combinatie) van data-attributen bevat waardoor de Data Ecosysteem Partner een product of dienst kan ontwikkelen die concurrerend is voor de activiteiten van de NVM-leden.
- v. De Data Ecosysteem Partner expliciete toestemming heeft van de Data Leverancier die de data heeft aangeleverd aan de Platform Beheerder om deze uit te leveren aan Data Gebruikers (bijvoorbeeld: er is expliciete toestemming gegeven om objectgegevens te gebruiken door de webbeheerder van een NVM-lid).

- d. De Platform Beheerder mag alleen weigeren om data uit te leveren aan een Data Ecosysteem

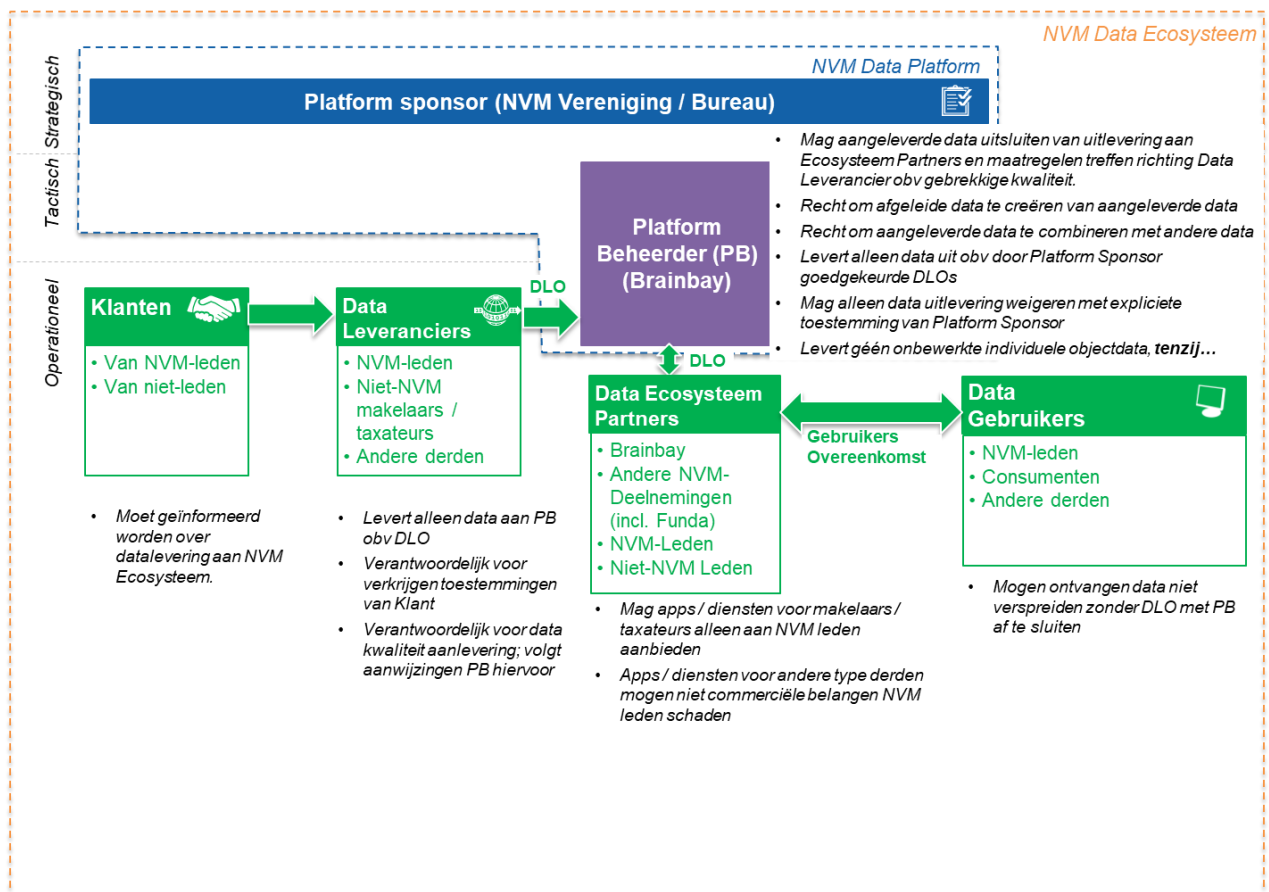
Partner die voldoet aan alle gestelde voorwaarden onder 5.2.4.(b) met expliciete toestemming van de Platform Sponsor. De Platform Sponsor verleent deze toestemming in principe alleen indien er door de Data Governance Board is vastgesteld dat de uitlevering van data aan deze Data Ecosysteem Partner leidt tot het schaden van de belangen van de NVM-leden.

Een (potentiële) Data Ecosysteem Partner kan hier bij de Data Governance Board tegen in beroep gaan.

5.2.5. Van Data Ecosysteem Partner naar Data Gebruiker

- Een Data Ecosysteem Partner mag geen onbewerkte individuele (bulk)objectdata die is aangeleverd door een Data Leverancier die NVM-lid is ter beschikking stellen aan een Data Gebruiker.
- Iedere Data Ecosysteem Partner moet akkoord zijn gegaan met DLO van de Platform Beheerder vóórdat er data met deze Data Ecosysteem Partner kan worden uitgewisseld.
- Alleen Data Ecosysteem Partners mogen uitwisselingsdata van NVM gebruiken voor de levering van data, producten en/of diensten naar een Data Gebruiker.
- Alle Data Ecosysteem Partners moeten de Data Gebruikers die gebruik maken van hun software, producten en/of diensten, een Gebruikersovereenkomst laten accepteren waarin is vastgelegd dat deze Data Gebruikers geen enkele data afkomstig uit het NVM Data Ecosysteem mogen verspreiden of uitwisselen zonder hiervoor een DLO met de Platform Beheerder van het NVM Data Ecosysteem af te sluiten.
- Een Data Ecosysteem Partner mag in principe alleen objectdata verstrekken aan een Data Gebruiker die geen NVM-lid is, als de Data Ecosysteem Partner ook de Platform Beheerder is, het een landelijk overheidsorgaan betreft, er mogelijk een uitwisseling van data plaatsvindt en spant zich naar redelijkheid in om dit in samenwerking met een NVM-lid en/of combinatie van NVM leden te doen.

5.3 Visualisatie kernpunten recht/plichten uitwissel beleid

Bijlage 1: Gehanteerde definities

In dit document worden de onderstaande definities gehanteerd:

Onderwerp	Definitie
Beheersmaatregel	Een activiteit die zich op enige wijze richt op het elimineren, vermijden of verkleinen van de oorzaak of het gevolg van een ongewenste gebeurtenis.
NVM	De gehele NVM-groep, inclusief Vereniging en de NVM-deelnemingen (Funda, brainbay, Academie van Vastgoed, Realworks, NVM DATA BV en flux).
NVM Vereniging	Algemeen bestuur, vakgroepsbesturen en het NVM-bureau
NVM Data	Alle uitwisselingsdata die NVM leden verplicht zijn om te delen met de NVM Vereniging in het kader van opdrachten tot dienstverlening bij verkoop of verhuur en soortgelijke transacties, verstrekt aan hen en betrekking hebbend op in Nederland gelegen objecten (zie Reglement Lidmaatschap & Aansluiting)
NVM Data Ecosysteem	De NVM inclusief alle partijen die in de rol als Klant, Data Leverancier, Data Ecosysteem Partner en/of Data Gebruiker betrokken zijn bij de uitwisseling van NVM Data zoals hierboven gedefinieerd.
Tiara	Overkoepelende aansluitsystemen (wonen, business en A&LV) voor data leveranciers en afnemers in het data-ecosysteem. Onderdeel van Tiara is Midas (zie onderstaand).
Midas	Midas zijn de databases/warehouses (wonen, business en A&LV) waar data wordt opgeslagen (data storage) als onderdeel van de overkoepelende Tiara infrastructuur.
Datamanagement	Datamanagement omschrijft de business functie voor het plannen, controleren, en leveren van data. Hiervan is Data Governance een onderdeel.
Data Governance	Data governance is een kern-onderdeel van datamanagement en omvat de uitoefening van autoriteit en controle (planning, monitoring en handhaving) op het beheren van 'data assets'.
Data Operations	Data operations omvat alle activiteiten uit het proces van het beheren van de volledige gegevenslevenscyclus van creatie/ acquisitie tot de archivering en verwijdering. Dit omvat het implementeren van beleid en procedures en het uitvoeren hiervan als ook de monitoring daarvan met vooraf bepaalde criteria.
Datakwaliteit	Datakwaliteit wordt in het data-ecosysteem beschouwd als de mate waarin de data volledig, accuraat en tijdig is om te gebruiken voor de beoogde doelstelling.
Platform en architectuur	Ontwerp en invoer data-infrastructuur laag die verkrijgen, productie, opslag en levering van data mogelijk maakt om te voldoen aan organisatorische en technische ambities.
Data profiling	Proces van standaard analyses op de database met als doel een begrip van de inhoud, een indicatie voor kwaliteit en kwaliteitscriteria van een gespecificeerde set van data te definiëren.
Data Leverings Overeenkomst (DLO)	Een vastlegging van de specificaties van uitwisseling van data tussen twee partijen. Een DLO bevat o.a. een beschrijving van: - De rechten en verantwoordelijkheden van de verzendende en ontvangende partij - De systemen waartussen data uitgewisseld wordt - De wijze van data uitwisseling

	- De relevante data kwaliteit regels - De structuur van de te verzenden data - De procedures omtrent de te verzenden data - Eventuele afspraken over verwerking van eventuele persoonsgegevens.
--	---

Bijlage 2: RACI van belangrijkste processen

RACI Data
Governance

Bijlage 3: Data Leverings Overeenkomst

Bevat een vastlegging van de specificaties van uitwisseling van data tussen twee partijen. Een DLO bevat o.a. een beschrijving van de:

- Rechten en verantwoordelijkheden van de verzendende en ontvangende partij
- Systemen waartussen data uitgewisseld wordt
- Wijze van data uitwisseling
- Relevante datakwaliteitsregels
- Escalatieprocedures en handhaving
- Structuur van de te verzenden data
- Procedures omtrent de te verzenden data

Als onderdeel van de DLO kunnen afspraken over verwerking worden opgenomen in het kader van de AVG.